

İSLAM İKTİSADINA GİRİŞ

Modern Ekonomiyle Mukayeseli Olarak
Temellendirilmiş Bir Çalışma

Ali Muhyiddin Karadâğî

iktisat yayınları

İktisat Yayınları – 21

İktisat Giriş Dizisi – 4

Karadâğı, A.M., *İslam İktisadına Giriş*

Çeviren: Abdullah Kahraman

Çeviri Redaksiyon: Hüseyin Okur, Halit Yanıkkaya

Yayına Hazırlayan: Merve Akkuş Güvendi

Musahhih: Muhammed Aydın

Tasarım: Seyfullah Bayram

Baskı: Limit Ofset - Sertifika No: 28397

Litros Yolu 2. Matbacılar Sit. ZA13 Topkapı - Zeytinburnu / İstanbul

Tel: +90 212 567 45 35

1. Baskı: İstanbul, 2018

ISBN: 978-605-81250-0-1

© İktisat Yayınları, 2018

Bütün yayın hakları saklıdır. Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

İktisat Yayınları

Rasimpaşa Mah. Rıhtım Cad. Nemlizade Sok. Güleriyüz Apt. No:9 Daire:3 Kadıköy / İstanbul

Tel / Faks: +90 (216) 418 20 10 - www.iktisatyayinlari.com

İktisat Yayınları Nobel Akademik Yayıncılık ve İslam İktisadı Araştırma Merkezi'nin ortak markasıdır.

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI

Karadâğı, Ali Muhyiddin.

İslam İktisadına Giriş

Baskı, xxviii + 508 s., 19.5 x 25 cm

Dizin var.

ISBN- 978-605-81250-0-1

1. İslam İktisadı 2. İslami Finans 3. İslam Ülkeleri

İSLAM İKTİSADINA GİRİŞ

Modern Ekonomiyle Mukayeseli Olarak
Temellendirilmiş Bir Çalışma

Ali Muhyiddin Karadâğî

Çeviren

Abdullah Kahraman

iktisat
yayınları

İktisat Giriş Dizisi

Bu dizide, iktisatla ilgili temel kavram ve meseleleri açıklayıcı güncel eserlere yer verilmektedir. Dizide iktisatın ana konuları, temel yaklaşımlar, kuramlar ve alternatif yaklaşımların yer aldığı çalışmalara yer verilmektedir.

Dizideki Diğer Kitaplar

M. Akram Khan, *İslam İktisadına Giriş*

M. Umer Chapra, *İktisadi Tehditler ve İslam*

M. Akram Khan, *İslam İktisadının Güncel Meseleleri: Güncel Durum ve Geleceğin Bir Analizi*

Khurshid Ahmad, *İslam İktisadi Çalışmaları*

Asad Zaman, *İslam İktisadının Ana Konuları*

M. Kabir Hassan, Mervyn K. Lewis, *İslam ve İktisadi Hayat: Ana Konular ve Metinler*

Ali Karadâğı

Karadâğı, 1949 yılında Irak'ın Süleymaniye kentinde dünyaya geldi. İlk eğitimini âlim olan amcası Necmeddin Karadâğı'den aldıktan sonra Bağdat'a gidip önde gelen pek çok âlimden ders almıştır. Bağdat'ta Külliyyetü'l-imam Azam'ı bitirdikten sonra Ezher Üniversitesi'nin Şeri'a ve Kanun Bölümü'nde İslam hukuku alanında doktorasını tamamlamıştır. 1985 yılında Katar'a giderek Külliyyetü's-şeria'ya intisap etmiş ve 1995 yılında profesör olmuştur. Birçoğu İslam mali sistemi olmak üzere 30'dan fazla kitabı ve 100'ün üzerinde makalesi bulunmaktadır. Ayrıca bu alanda uluslararası pek çok kongre ve konferans-ta tebliğler sunmuştur. Eserlerinden bazıları şunlardır: *Buhûsün fi'l-iktisadi'l-İslamî*, *Buhusün fi fıkhiyyeti'l-muâmelâti'l-maliyyeti'l-muâsıra*, *Buhusun fıkhiyyetün ve iktisadiyyetün fi kadaya'l-bünuki'l-İslamiyye*.

Abdullah Kahraman

1964'te Bayburt'ta doğdu. Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu. 1994 yılında Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ne İslam Hukuku Anabilim Dalına Araştırma Görevlisi olarak atandı, 1997 yılında Doktor, 1998 yılında Yrd. Doçent, 2003 tarihinde Doçent ve 2008'de profesörlüğe atandı. Üç yıl (2004-2007) Bakü Devlet Üniversitesinde Misafir öğretim üyesi ve idareci olarak görev yapmıştır. Hâlen Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi dekanı olarak görev yapmaktadır.

İçindekiler

Takdim	XVII
Türkçe Baskı İçin Önsöz	XXI
Önsöz	XXIII
Tablo ve Grafik Listesi	XXVII
1. İslam İktisadına Giriş.....	1
2. Modern Ekonominin Çıkmazları.....	31
3. İlim, Sistem ve Teori Olarak İslam İktisadını Temellendirmek	57
4. Ekonomik Problemler	117
5. Ekonomik Faaliyetin Aşamaları	161
6. İktisat Politikaları	233
7. İslam İktisadında Mali Sistem, Mal ve Servet Bakışı.....	329
8. Kalkınma, Kalkınmanın Zorlukları ve Bu Konularda İslam'ın Yöntemi.....	373
Notlar	449
Dizin	501

Ayrıntılı İçindekiler

1. İslam İktisadına Giriş

Fıkıhın, Şer'i Hükümün ve Şeriatın Tanımı

Fıkıhın Sözlük ve Terim Anlamı

Şer'i Hüküm

Şeriat

Şeriat-Fıkıh ve İslam İktisadı Arasındaki İlişki

İktisatta Yer Alan En Önemli Kavramların Tanımı

İktisat

İktisat İlmî

İktisat Teorisi

İktisadi Problem

Mikro ve Makroekonomi/İktisat

Arz (Supply) ve Talep (Demand) Kanunu

Makro Arz ve Makro Talep

Pazar Dengesi (Market Equilibrium)

Arz ve Talep Kanununun Karaborsa (Monopoly) ile İlişkisi

İktisadi Sistem ve İktisat Ekolü

İktisadi Sistem Çeşitleri

Politik İktisat

İktisat ve Kamu Maliyesi İlmî

İktisat ve Sosyoloji İlmî

İktisat İlmî ve Diğer İlimler

Tikel Kavramlar

Avrupa'da İktisadın Kısa Tarihi

Feodalist Sistem

Feodalist İktisat Sisteminin Ayrıcı Özellikleri

Feodalitenin Kısımları

Feodal Sistemde Sanat/Zanaat

Feodalist Sistemin Gölgesinde Ticaret

İslam Fıkıhındaki İktisadi Sistemi ile Batıdaki Derebeylik

Arasındaki Farka Dair Bir Yorum

Serbest Kapitalist Sistem

Serbest Kapitalist Sistemin Esasları ve Özellikleri

Kapitalist Sistemin Gölgesinde Bireysel Mülkiyetin Görevleri

Serbest Kapitalizmde Kusurların Ortaya Çıkması

Kısıtlı/Sınırlı Kapitalizm

Ortaya Çıkışı

Devletin Müdahale Şekilleri veya Kapitalizme

Getirilen Sınırlama Çeşitleri

Islaha Yönelik Müdahale

Planlama ve Yönlendirmeye Müdahale

Ekonomik Faaliyette Devletin Rolü

Sosyalist Ekonomik Sistem

Sosyalist Ekonomik Sistemin Özellikleri ve Çeşitleri

Devrime Dayalı Sosyalizm, Marksizm veya

Komünizm

Barışa Dayalı Gelişimci Sosyalizm

2. Modern Ekonominin Çıkmazları

Siyasi-Ekonomik Komünizm Sisteminin Düşüşü ve Kapitalist Sistemin Direnmesinin Sırrı

Önceki Krizler

Komünist-Sosyalist Ekonomi Krizleri

Kapitalist Ekonominin Çıkmazları

Borsaların Ölüm Haberi Yayılmak

Siyasi-Ekonomik Komünizm Sisteminin Düşüşü ve Kapitalist Sistemin Direnmesinin Sırrı

Kapitalist Sistemin Direnmesinin Sırrı

Komünist Düşünceye Dayalı Ekonominin Karşılaştığı Kusurlar veya Meydan Okumalar

Küresel Ekonomik Kriz (Şu Andaki/2008 Mali Sıkışıklık), Hacmi, Sebepleri ve Sonuçları

Krizin (Sıkışmanın) Hacmi
Bu Krizin En Önemli Belirtileri
ABD Mali Sisteminin Çöküş Hacmi
Krizin, Küresel Ekonomik Krize Dönüşmesi
Ekonomik Krizin Ticari Krize de Dönüşmesi
Psikolojik ve Toplumsal Etkiler/Sonuçlar
Kriz Kapsamlıdır
Kapitalist Sistemin Çöküşü Müdür?
Krizle Kapitalizmin Prensiplerinin Çökmesi veya
Sarsılması

*Özgürlüğün Sömürülmesindeki Kusur
Şu Andaki Kurtarma Amaçlı Kamulaştırma Sloganı
Gizli Elin Gizliliği*

Mali Krizin Sebepleri (Mali Sıkışıklık)
Doğrudan Krizin Sebepleri
Batılı Ekonomistlerin Söylediklerinden Elde Edilen En
Önemli Dersler/İbretler
Avrupa'nın Çağrısına Cevap
Yeni Bir Mali ve Ekonomik Sistem Arayışının Gerekçeleri
Batıda Bazı Düşünür, Siyasetçi ve Ekonomi Bilginlerinin
Görüşleri

*Bu Krizi Çözmek için İslam İktisat Projesinin Ayırıcı
Özellikleri*

3. İlim, Sistem ve Teori Olarak İslam İktisadını Temellendirmek

İslam İktisadının Ayırıcı Özellikleri

İslam İktisat İlmi
İslam İktisadının Esasları ve İslam'ın Ona İlişkin Temel
Meseleleri Çözmedeki Rolü

*Ekonomik İlişkilere Hâkim Olan Esas, Kanun ve
Teoriler*

*Üretim, Tüketim, Mübadele, Dağıtım ve Yeniden
Dağıtım Problemlerini İnancı Ve Düşüncesiyle
Uyumlu Bir Şekilde Çözmesi*

*Kur'an-ı Kerim'in Bizzat Kendisi Ekonomik Yönleri
İçeren Pek Çok Sayıda Ayet İçermektedir*

Ekonomi ile İlgili Fıkıh Kitapları

İslam İktisat Düşüncesi Tarihi ve Fakihlerin Çabaları

İslam İktisadı Konusunda Çağdaşların Çabaları

Özet

Ekonomi İlmi Fıkıh İlmi Midir?

İslam İktisat Sistemi ve Felsefesi

İslam İktisat Sistemi

İslam İktisat Sisteminin Genel Esasları

*Birinci Esas: Temellerinin ve Sabitelerinin
İnanç, Ahlâk Değerlerine ve İslami Yetkinliğe
Dayanması*

*İkinci Esas: Mülkiyet Çeşitliliğini Kabul Etmenin
Başlangıcı ve Onu Toplumsal Rolüne Bağlamak*

Üçüncü Esas: Ekonomik Hürriyet Esası

Dördüncü Esas: Adalet Esası

Beşinci Esas: Toplumsal Adalet Esası

*Altıncı Esas: Devletin ve Bireylerin Rolü Arasında
Denge Esası*

İslam İktisat Felsefesi

İslam İktisadının Genel Esasları

Ortak Kavramlar

İslam İktisadının Özellikleri

Kaynak ve Dayanak Olarak İlahidir

*Kaynağın İlahi Oluşu ile Prensipleri İle Birlikte
İçtihadın Beşeri Oluşunu Bir Araya Getirmek*

İslam İnancı ile İrtibatı

Ahlâki Değerlerle İlişkisi

Orta Yol ve Denge

*İslam İktisadı Dengeler Fıkıhına Dayalı Bir
Ekonomidir*

İslam İktisadı İnsani Bir Ekonomidir

İslam İktisadı Orta Yol Bir Ekonomidir

Kârûn Kıssası ve Onda Yer Alan Ekonomik Prensipler ve
İslam İktisadının Özellikleri

*İslam İnancından Uzak Materyalist Ekonominin
Sonuçları*

İlahi Ekonomi için Aranan Şartlar

İslam İktisadında Sabitler ve Değişkenler

Mülkiyet Konusundaki Sabitler

Üretim Konusundaki Sabitleler

Tüketim Alanındaki Sabitler

Mübadele Sahasındaki Sabitler

Dağıtım Alanındaki Sabiteleler

Dağıtımı Gözden Geçirme Konusundaki Sabitler

İslam İktisadının Kaynakları

Kur'an-ı Kerim, Sonra da Hz. Peygamber'in Sabit Sünneti
ile Ortaya Çıkan Vahiy

İçtihat

İçtihadın Yolları ve Araçları

Müçtehidin Esas Şartları Taşınması

Birinci Delil: Kıyas

İllet ve Hikmet
İkinci Delil: Mürsel Maslahatlar
Maslahatların Çeşitleri
Muteber Maslahat
Muteber Olmayan (Mülga/İptal edilmiş) Maslahat
Mürsel Maslahat
Ekonomi Alanında Şeriatın Maksatları
Maslahatlar ve Mefsedetler Konusunda Genel Hukuki Prensipler
Üçüncü Delil: İstihsan
Dördüncü Delil: Sedd-i Zerâi
Güç Açısından Sedd-i Zerâiyinin Mertebeleri
Beşinci Delil: İstishab
Altıncı Delil: Örf
Örften Yararlanmanın Şekli

Özet/Sonuç

İslam İktisadını Açıklamak için Araştırma ve Hüküm Çıkarma Yöntemi

Birinci Yöntem: Fikhi İctihat Yöntemi

İkinci Yöntem: Ekonomik Problemleri Çözme Yöntemi

Ekonomi İlminde Bilinen Matematiksel Çözümleme Yöntemi

Tümevarım Yöntemi

4. Ekonomik Problemler

Ekonomik Problem ve Ekonomi Sistemlerindeki Çözümü

Büyük Ekonomik Problemin Tanımı

Problemin Unsurları

Birinci Unsur: Sonsuz İhtiyaç ve İstekler

İhtiyaçların Menfaatlerle İlişkisi

Modern Ekonomide Menfaat

“İstek ve İhtiyaçların Sınırsız Olduğu” Şeklindeki Düşüncenin Eleştirisi

İslam İktisadında Menfaat

İslam İktisadında İhtiyaç ve İstek Arasındaki Fark

İslam Hukukçularının Nazarında Menfaat ve İhtiyaçların Dereceleri

İkinci Unsur: Kaynakların Kıtlığı

Kaynakların Kıt Olmasının Sebepleri

Üçüncü Unsur: İhtiyaçlar İle Kaynaklar Arasında Uyumsuzluğun Olması:

Kapitalist Sistemdeki Çözüm

Komünist Sistemde Ekonomik Problem

Sosyalist-Komünist Çözüm

Sosyalist Çözümün Eleştirisi

Ekonomik Problem ve İslam’a göre Çözümü

Bazı Ekonomik Problemler: Fakirlik ve Mahrumiyet, İşsizlik ve Enflasyon

Yoksulluk Problemi

Fakirliğin Çeşitleri ve Dereceleri

Fakirliğin Ölçüsü

Yoksulluğun Küreselleşmesi ve Bunun Zenginler Tarafından İstismar Edilmesi

Sadece Fakirlik Değil Açlık, Dünyanın Birinci Problemidir

İslam Dünyasında En Fakir ve En Geri Kalmış Ülkeler

Yoksulluğun Sonuçları

İnanç, Düşünce ve Ahlakla İlgili Sonuçları

Yoksulluğun Olumsuz Ekonomik Etkileri

Sakinleştiren Yoksulluğun İlim, Kültür, Akıl ve Geri Kalmışlığa Etkileri

Yoksulluğun Toplumsal Etkileri

Yoksulluğun Siyasi Sonuçları

Yoksulluğun Sebepleri

Bizzat Yoksullukla İlgili Olan Zati Sebepler

Dış Sebepler

Yoksulluk Problemini Çözme Konusunda İslam’ın Yöntemi

İdeolojik Boyut

Kişisel ve Dâhili Çözüm

Harici Çözüm

Devlet Onurlu Bir Yaşam Tarzı Sağlamakla Yükümlüdür

Geçmiş ve Gelecek Arasında İslamî Sorumluluğu Gerçekleştirmek

5. Ekonomik Faaliyetin Aşamaları

Mülk Edinme

Mülk Edinmenin Tanımı

Mülk Edinme Yolları

Tam Mülkiyeti Doğuran Ameli Sebepler

Defineler (Maden ve Hazine)ler

Maden Mülkiyetinin Hükümleri

Çağdaş Kanunlarda Madenler

Tercih Edilen Görüş

Hazinenin Mülkiyeti

Hazineler için Kanuni Düzenleme Yapmak

Hazinelerden Alınan Zekât mıdır, Yoksa Fey ve

Ganimet Hükümünde midir?

Deniz Serveti

Ölü Araziyi İhya

İhyanın Hükümü ve Sonucu

İhyanın Şartları

Arazinin Etrafını Taşla Çevirme (Tahcir)

Manevi Haklar Denilen Zihinsel ve Düşünsel Çaba

Eksik Mülkiyet Doğuran Faaliyete Dayalı/Ameli Sebepler

Tam Mülkiyeti Nakleden Sözleşmeler

Nakıs Mülkiyeti Nakleden Sözleşmeler

Mülk Edinmeye Hâkim Olan Değerler

Mülkiyete Getirilen Sınırlamalar

Şuf'a (Önalım Hakkı)

Şuf'anın Hükümü

Şuf'a Hakkı Kim için Sabit Olur?

Şuf'a Hakkının Sabit Olmasının Şartları

Şuf'a Hakkı Sahibinin Ödeyeceği

Kamulaştırma, Mülkiyeti Ortadan Kaldırma,

Sınırlandırma, Vergi Koyma ve Özelleştirme

Kamulaştırma ve Özel Mülkiyeti Ortadan Kaldırma

Kamulaştırma

Kamulaştırmanın Hükümü

Adil Bir Bedel Vererek Kamu Yararı için Özel Mülkiyeti

Ortadan Kaldırmak

Özel (Bireysel) Mülkiyeti Sınırlandırmak

Vergiler Koymak

Özelleştirme ve Şer'i Hükümü

Kaynakları Açısından Örnek Üretim ve Yatırımı Gerçekleştirmek

Üretim Unsurları

Doğal Toprak (Land)

Sermaye (Capital)

İş Gücü (Labour)

İş Gücünün Çeşitleri

İşe Etki Eden Unsurlar ve Sonuçları

Organizasyon

Organizenin Önemi ve Gerekleri

İslam İktisadında Üretim Unsurları

Ölçü/Kriter

Salih Amel

Organizasyon ve Bir İşi En İyi Şekilde Yapmak

Sermaye

Üretim Konusunda İslam İktisadı ile Modern Ekonomi

Arasındaki Farklılık

Üretimin Hükümü

Üretim Unsurlarının Tasnifi

Üretimdeki Ahlâki Değerler

İslam'da Üretimin Hedefleri ve Yönlendirilmesi

Önemli İşlerde Ekonomik Düzeyler

Birinci Düzey: Üretim Unsurlarını Artırmak

Allah'ı Kendilerinden Yararlanılmasını Emrettiği Doğal Servetler

Bu Servetlerden Yararlanmak Bilgi ve Çalışmaya Bağlıdır

Ormanları ve Ağaçları Korumak (Tarihte İlk Koruluk)

Sağlıklı Hayvanları Hastalıkların Bulaşmasından Korumak

İkinci Düzey: Üretilecek Şeyleri Artırmak

Üçüncü Düzey: Daha İyi Daha Güzel Daha Kapsamlı ve Daha Bol Olanın Yararına Olarak Üretim Türünü Artırma Konusunda Doğru Karar Vermek

Mübadele (Değişim)

İslam İktisadında Değişime Hâkim Prensip ve Değerler

Değişime Hâkim Olan En Önemli Prensipler

Tüketim

Haddi Menfaatin Eksilmesi Kanunu

İslam İktisadında Tüketim Çeşitleri

Tüketimi Artırmanın Sebepleri

Tüketimi Doğru Kanalize Etmek İçin İslamî Değer ve Prensipler

Dağıtım

Dağıtımın İcra Edilme Yolları

Üretim Unsurlarının Her Birine Göre Geleceğim

Sınırlandırılması Konusuna Hâkim Olan Prensipler

İslam Hukuku Kitaplarında Dağıtım Konusu

Şeriatın Piyasaya Getirdiği Sınırlamalar ve Dengenin Gerçekleştirilmesi İçin Anlaşma Sağlanması

Dağıtımı Yeniden Yapmak/Gözden Geçirmek

Harcamanın Hükümü ve Dağıtımın Kontrol Edilmesi ile İlişkisi

Sonuç Olarak: İslam'da Harcamanın Beş Hükümü Vardır

Dağıtım Konusundaki İslamî Değer ve Prensipler

İnançla İlgili Değerler

Dağıtımın Kontrol Edilmesi Konusuna Hâkim Olan En Önemli İslamî Prensipler

Ahlâki Değerler

6. İktisat Politikaları

İslam İktisadında Politikalar ve Bunları Oluşturan Unsurlar

İktisat Politikasının Tanımı
İktisadi Politikalar ile Şer'î Politika Arasında
İktisat Politikasının Kapsamlılığı
İslam İktisadi Gölgesinde İktisat Politikalarını Oluşturan Temel Unsur ve Prensipler

Hız. Yusuf'un Planlama Konusundaki Örnekleri

İslam'da İktisat Politikalarının Maksatları (Hedefleri)

İktisat Politikaları İçin Zorunlu Olan Büyük İktisadi Maksatlar

İktisat Politikaları İçin Normal İhtiyaç Durumunda Olan İktisadi Maksatlar

İyileştirici Kabilinden (Tahsini) Olan İktisadi Maksatlar

Amaçlar/Maksatlar (Hedefler) ve Araçlar Arasındaki Analize Dayalı İlişki

Para Politikası (Monetary Policy) ve Araçları

Para Politikası

Para Politikasının Tanımı

Nakitlerle İlgili Kısa Bilgi

Önceki Fakihlerin Terminolojisinde Nakit

Nakitlerin Görevleri

Nakit için Tercih Edilen Tanım ve Açıklaması

Bu Dört Görevin Tamamı Nakitlerin Temel Öğeleri Midir?

Paraların Çeşitleri

Kredi Kartları

Paralarla İlgili Kısa Tarihi Bilgi

Altın ve Gümüş Paraların Ortaya Çıkışı

Felsler

Avrupa'da Kâğıt Paralar

Banknot Düşüncesinin Başlaması

İrtibatın Önemi ve Nakitler İçin Gerçek Rezervin Bulunması

Gelişmiş Ülkelerin Para Politikası Konusundaki Sömürüleri

Kâğıt Paraların Sonuçları ve Rezervlerinin Kaldırılması

Enflasyon

Enflasyonun Dereceleri

Enflasyonun Sebepleri

Enflasyonun Ölçülmesi

Enflasyonun Sonuçları

Enflasyon Durumlarında Ücret ve Borçlarda Fıkıh Kurullarının Vermiş Olduğu Kararlar

İslam İktisadi Gölgesinde Temel İcraat ve Prensipler

Paraların Değerini Düşürmenin Cezası

Devletin Paralarla İlgili Görevleri ve Onları İdare Etmesi

Parada İstikrar Olmamasının Riskleri

Sahte Parayı Engellemek İçin Pratik Yollar

Bedellerin İstikrar Kazanmasına ve Döviz Bozdurmaya Dair Politika

İslam İktisadi Işığında Para Politikasının Esasları

Para Politikası Konusunda En Önemli İslami Kaide ve Prensipler

Para Politikasının Özellikleri

Para Politikasının Hedefleri

Para Politikasının Araçları

Faizli Sistemde Para Politikası Araçları

Genel Para Politikasının En Önemli Araçları

Cari Hesaptan ve Mevduatlardan Nakdi-İhtiyati Pay Almanın Hükümü

Cari Hesaptan Nakdi İhtiyat Almak

Yatırım Mevduatlarından Kanuni İhtiyat Alınması

İslami Ölçülere göre Mevcut Nakit Politikasının Araçları

Daha Önce Zikredilen Araçların Faiz Sistemi ile Uyumunu Konusundadır

Bu Araçların Faal Olmaması ve Batılı Büyük İktisatçıların Faiz Oranına Ait Tenkidi Hakkındadır

Politikalarda Devletin Rolü

İslam İktisadında Bankacılık Politikası ve Banka Mekanizması

Sözlük ve Terim Olarak Bankacılık Politikasının Tanımı

Bankacılık Politikası ile Nakit Politikası Arasında

İslam İktisadi Gölgesinde Bankacılık Politikası

İslam İktisadi Gölgesinde Bankacılık Mekanizması

İslam Devletinde Merkez Bankası

Ticari ve Uzman Bankalar

Ticari Banka

Uzman Bankalar

Ziraat Bankası

Sanayi Bankası

Gayrimenkul Bankası

Uluslararası Bankalar

Dünya Bankası

İslam Kalkınma Bankası

Özel Yardım Programı

İslam Bankaları, Prensipleri, Bu Bankalarla Geleneksel Bankalar Arasındaki Fark

İslam Bankalarının Yaptığı Temel İşlemler

İslam Bankalarındaki Hesaplar

Müşterek Mudârebe

İslam Bankalarının Geleneksel Faizli Bankalara Üstünlüğünün Sebepleri

Kredi

Kredinin Üç Temel Unsuru

Kredi Şekilleri

Kredi Araçları

7. İslam İktisadında Mali Sistem, Mal ve Servete Bakışı

Kültür Mirasımıza Ait Kitaplarda Mal, Mali Sistem ve İçerikleri

Kültür Mirasımıza Ait Kitaplarda Mal

İslam'ın Mala Karşı Konumu

Kur'an-ı Kerim'de Mal

Kuran-ı Kerim'de Mal

Övgü Konusuyla İlgili Olarak

Mali Zemmetme Konusundaki Ayetler

Sünnet-i Seniyyede Mal

Fakirlik, Açlık, Dünyaya Karşı Zahitlik, Zenginlik ve Dünya Sevgisi

Özet

Genel Prensipler

Fakirliğin Tedavi Edilmesi için Prensipler ve Çözümler

Mali Sistem ve İslam İktisadında Maliye Politikası

Mali Sistem

Diğer Sistemlerde Mali Sistem

Mali Düşüncenin Gelişimi

Hassas Denge

Mali Düşüncelerin Maliye ile İlgili Bağımsız Bir Bilgiye Dönüşmesi

İslam'da Mali Sistem

Mali Düzen

İslam Devleti için Genel Harcama ve Bunun Esasları

Kaynakları Bir Araya Getirmek

Üçüncü Olarak: Harcama Yerlerini Düzenlemek:

Devlete Ait Genel Denge

Maliye Politikası

Plan ve Planlama

İslamî Maliye Politikasının Hedefleri

İslam Maliye Politikasının Araçları ve Mekanizmaları

Genel Olarak Zekâtın Fonksiyonu Hakkında Bir Giriş

Mali Politika için Genel Harcamayı Bir Araç Olarak Kullanmak

Ölü Araziyi veya İktâa Yatırım ve İmara Genişletme Durumunda Ekonomik Bir Araç Olarak Kullanmak

Vergileri Mali Bir Araç Olarak Kullanmak

Genel Kredileri ve Finansmanı Mali Bir Araç Olarak Kullanmak

8. Kalkınma, Kalkınmanın Zorlukları ve Bu Konularda İslam'ın Yöntemi

Mali Sistem ve İslam İktisadında Maliye Politikası

Birinci Dünya ve Üçüncü Dünya Ülkeleri Arasındaki Kalkınma Konusunda Bir Giriş

Sözlük ve Terim Olarak Kalkınmanın Tanımı

Ekonomik Kalkınma (Economic Development) ve Modern Düşüncedeki Göstergeleri

İslam Dünyasında Batılı Teorilerin Başarısızlığı

Modern İktisatta Kalkınma Türleri

Birleşmiş Milletler Nezdinde İnsani Kalkınma Kriterleri

İslam Düşüncesi Gölgesinde Kalkınma

İslam İktisadında Kalkınmanın Göstergesi

Kalkınmanın Önemi ve Hükmü

İslam Düşüncesinde Kapsamlı Kalkınmayı

Gerçekleştirmenin Şartları

İman, Eğitim ve Ahlâki Yönden Hazırlık

Sâlih Amel

İslamî Toplumumuzda İnsanın Bilimsel ve Teknolojik Olarak Hazırlanması

İlim/Bilgi, Temel Şart ve İmkânın Anahtarıdır

İnsan Haklarının, Saygılığının ve Özgürlüğünün Korunması

Eşitlikle Beraber Büyüme

İnsan Haklarının Kalkınma İle İlişkisi

Devletin Kapsamlı Kalkınmaya Daha Büyük Önem Vermesi

Çeşitli Alanlarda Merkezî Yönlendirme

Emin ve Güçlü Olanı Tercih Etmek

İslamî Vakfı İhya Etmek

Devletin Zekât Evleri/Fonları Oluşturması

Kapsamlı Kalkınma İçin Devlete Ait Yatırım

Fonlarından Zekât Tahsis Etmek

Maden Gelirlerinden Bir Parçasını İslam Ümmetinin

Kapsamlı Kalkınması İçin Tahsis Etmek

Kalkınma Fonu

Zengin Devletlerden Yoksul Devletlere Karşılıksız

Kredi Fonu

İslam Ülkeleri Arasında Ekonomik Birlik ve

Yardımlaşma

İktisadi Yardımlaşmanın Malzemeleri

Gücü Olanlara Adil ve Makul Vergiler Koymak

Yatırım ve Birikim İçin Uygun Ortamı Oluşturmak

İslam Dünyamızda Kalkınmanın Önündeki Zorluklar ve Engeller

Okuryazar Olmama, Cehalet ve Geri Kalmışlık Engeli

Aksaklık/Eksiklik Nerede?

Genel Manasıyla "Fesad" Sorunu

İdari, Siyasi, Mali, Çevresel Fesad ve Ekonomik veya

Siyasi Yönden Toplumun Huzuruna Zarar Veren

Fesad

Fesadın Sözlük ve Terim Manası

İdari, Mali ve Siyasi Fesad

İdari Fesad İçin Tercih Edilen Tanım

İdari Anlamdaki Fesadın Ölçüsü

Rüşvet (Tehlikesi ve Çaresi)

Kamu Görevini Yasa Dışı Kazanç Elde Etmek

Amaçlı Kötüye Kullanma veya Kanundaki Adıyla

Sebepsiz Zenginleşme

Hak Kullanımında Özellikle de İdari Hakta

Suistimal (Despotluk)

İdari, Mali, Siyasi Anlamdaki Fesadın Sebepleri ve

Yıkıcı Etkileri

İdari Fesadın Olumsuz Etkileri

İdari Fesadın İslamî Çözümü (İslamî Strateji)

Siyasi Fesad

Arzda Fesadı Önlemenin İslamî Çaresi

Çevresel Fesad ve Ekonomiye Etkisi

Çevresel Fesadın Etkileri

İhtimamın Başlangıcı

İslam'ın Çevreye ve İfsadına Karşı Tutumu

Kur'ani Tedavi

Çevresel Fesadın Ekonomiye Etkisi

Çevreye Dönük İslamî Ekonomik Çözüm

Para Aklamak (Money Laundering) Fesattır

Para Aklamanın Olumsuz Etkileri

Para Aklamanın Şer'î Hükmü

Dengesizlik Sorunu

İslam İktisadındaki Denge Biçimleri

Mülkiyette Denge

Üretimde Denge

Tüketimde Denge

Mübadele

Dağıtım

Dağıtımın İadesi